

lipu tenpo

nanpa loje

jan pali

jan Alonola + jan Asilu + jan Kasape
+ jan Ke Tami + jan Lapate + jan Lim
+ jan Satase + jan Siwa + jan Tumu li toki.

jan Alonola + jan Asilu + jan Juwan
+ jan Kasape + jan Ke Tami + jan Siwa
+ jan Sonatan li alasa e pakala toki.

jan Alonola + jan Ke Tami li sitelen.

jan Simo li sitelen e sitelen sinpin.

jan Kasape li sijelo e lipu.

jan Alipi + jan Alonola + jan Sonatan
li lawa e kulupu.

ö o kama pona lon lipu tenpo!

lipu ni li toki
e ijo loje mute:
soweli en kasi
en moku li ken loje.

loje li sama ala
sama kule ante
tawa sina?
jan Siwa la loje
en laso li ken sama.

kin la jan Alonola
li toki e ni:
nasin toki ante
li kama jo e nimi kule
lon nasin seme?

o kama sona e ale ni
o musi kepeken
lipu tenpo!

– jan Sonatan

jo

toki pona 3 kijetesantakalu loje
li kijetesantakalu
ala kijetesantakalu?

sona 5 lipu li kama loje
tan seme?

6 sike pi mun Satunu

7 o moku e kasi unu

8 nasin kule pona

10 loje en laso
li ken sama tawa mi

pilin 11 sona len suli
pi jan tonsi

musi 12 suno lili moli

12 nasin sin pi selo toki

14 jan kasi pi ma Sonko

14 ijo sin pona

15 seme li mi

15 kijetesantakalu o

lipu ni li tan kulupu
lipu tenpo e.V.

kulupu ni li lon ma Aken ·
ona li lon ma Tosi ·

mi pana e lipu ni
lon tenpo nanpa 2024 ·

kijetesantakalu loje li kijetesantakalu ala kijetesantakalu?

tan jan Alonola
sitelen li tan jan Ke Tami

→ **toki pona la** nimi suli wan li lon: kijetesantakalu. mi lukin e soweli la mi ken sona kepeken nasin seme e ni: ona li kijetesantakalu ala kijetesantakalu. pilin mi la nasin tu li lon.

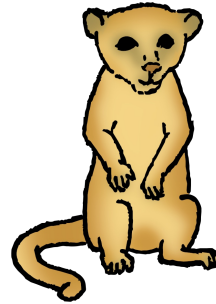
soweli ale li ante. kala li moku ala e kon. waso li ken tawa waso. selo akesi li sama kiwen. pipi li lili. soweli li jo e len selo. taso nasin toki ni li pakala. soweli mute li ken tawa waso. akesi mute li jo e selo pi kiwen ala. waso mute li ken tawa taso kepeken noka. pipi mute li suli. kala pi mute lili li ken moku e kon.

jan mute li toki e ni: soweli li tawa lon telo li awen lon ona la soweli ni li kala. soweli tawa sama waso la ona li waso. sona soweli la ni li nasa. taso nimi tu li ken lon! lukin la ijo li ijo a. sona la ona li ken ijo ante. ona li jo e nimi tu: nimi sona en nimi lukin.

mi toki mute e soweli ante, taso kijetesantakalu li seme? lukin la kijetesantakalu li jo e oko pimeja. len lawa ona li walo li pimeja. selo ona li jo e kule tu kin. mi la ona li lukin sama soweli ko. ni la kijetesantakalu li soweli wan taso anu seme? akesi pi kule mute li lon. soweli pi kule mute li lon. kala pi kule mute li lon. taso kijetesantakalu pi kule mute li lon ala lon? mi la ona li lon loje kin.

kijetesantakalu li sama akesi li sama waso li sama pipi: ona li kulupu soweli li soweli wan taso ala. kijetesantakalu mute li lon. ona li suli li lili, li sike li linja, li pimeja li walo li loje. nimi kijetesantakalu li kama tan nimi ni pi toki Sumi: “kierteishäntäkarhu”. ni li nimi suli sama “kijetesantakalu”. ona li nimi pi soweli ni:

nimi “kierteishäntäkarhu” li nimi tu wan: “kierteinen” (palisa sike) en “häntä” (linja) en “karhu” (soweli wawa). jan Sonja li pali e nimi ni tan musi. taso jan li awen kepeken e ona. open la ona li pana e kon ni:

[...] "kijetesantakalu". toki Lasina la ni li toki e soweli ale pi kulupu Procyonidae. [...] mi kama e nimi ni tan toki Sumi tan nimi kierteishäntäkarhu. toki Sumi la nimi ni li soweli Potos. (ken la mi kama wile e ni: soweli ni kin li kijetesantakalu: ona li lili li loje li suwi li moku e kasi kiwen palisa lon ma Sonko. taso mi awen sona ala.)

kulupu Pokonite (Procyonidae) li suli a. kijetesantakalu mute li lon ona li kulupu luka. kijetesantakalu ale li kama tan ma Amelika. mute la seli li pona tawa ona. taso kijetesantakalu wan li tawa ma Elopa li tawa ma Nijon li pilin pona lon ma ni. sitelen pi sitelen pona li lukin sama kijetesantakalu ni.

tenpo open pi nimi “kijetesantakalu” li weka mute. kon pi nimi “kijetesantakalu” li kama suli. tenpo pini la jan Sonja li toki lili e kijetesantakalu loje. ona li pona mute tawa jan pi toki pona. jan pi toki pona li wile e ni: ona li kijetesantakalu kin. ona li kijetesantakalu. taso kulupu soweli seme li kijetesantakalu lon tenpo ni? kulupu Mutelote (Musteloidea) a! kulupu ni la kijetesantakalu loje en kijetesantakalu jaki en kijetesantakalu linja li lon. kijetesantakalu jaki li pimeja li walo. soweli ike li lon la ona li pana e telo jaki. telo jaki ni li ike mute tawa pilin nena. mute la sijelo pi kijetesantakalu linja li linja li sike ala. ona li kulupu suli kin.

kijetesantakalu loje tu li lon. taso ona li sama mute. ni la mi toki e sona pi ona tu. ona li lon ma Sonko li lon ma Nepali li lon ma poka kin. ma ni la ona li lon ma kasi pi kulupu nena Imalaja. linja one li loje li suli. taso sijelo ona li lili. sinpin ona li walo lili. noka ona li pimeja. ale la ona li suwi lukin!

ona li awen lon kasi kiwen palisa li moku e ona. lili la ona li moku kin e kili e soweli lili. ona li ken insa lili e kiwen luka la ona li ken tawa sewi kepeken ona. kijetesantakalu loje li lape lon tenpo suno. ona li lape lon kasi palisa kin. ni la soweli ante li ken ala alasa e ona. ona li kulupu ala. ona li wile unpa la ona tu li kulupu li unpa li weka. kijetesantakalu lili li awen lon poka pi mama meli ona lon tenpo suli.

toki Inli la nimi ona li sama mute soweli wawa pimeja walo (panda). taso ona tu li sama ala. nimi li tan toki Nepali li jo e kon ni: ona li moku e kasi palisa. sina la kijetesantakalu loje li kijetesantakalu ala kijetesantakalu? ken la kijetesantakalu ante li lon. o pana e pilin sina.

lipu li kama loje tan seme?

tan jan Alonola

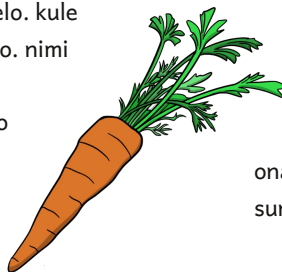

→ **tenpo seli la** lipu kasi li laso li pona. taso tenpo lete li open la lipu li kama loje anu jelo li weka tan kasi. ni li lon tan seme?

open la lipu li laso tan seme? sona ni li pona. ni li lon tan ijo lili Kolopilon (χλωρός chlōrós laso en φύλλον phýllon lipu). nimi ni li tan toki Elena. kasi li kama jo e wawa tan suno la ona li kepeken e ijo Kolopilon. kule ante li lon lipu. taso kule pi ijo Kolopilon li wawa a. ona li lon la ale li laso.

tenpo lete li open la lete li kama. kin la tenpo suno li kama lili. ni la kasi li kama jo e wawa lili tan suno. kasi li pilin e lete li sona e ni: mi ken ala kama jo e wawa la mi wile ala jo e ijo Kolopilon e lipu. ijo Kolopilon li weka la kule li weka tan lipu. kin la lipu li weka tan ni: lipu ala la kasi li ken awen jo pona e wawa e telo.

lipu ale li jo e kule jelo. kule Kolopilon li weka la lipu li kama jelo. kule li lon tan ijo lili Kaloteno. nimi ni li pona a tan ni: toki Lasina la kasi palisa jelo loje li kili Kalota (carota). ni la pona la mi kepeken e nimi ni: ijo kule jelo loje

taso kasi mute li kama loje tan seme? tan ijo kule Antokijano (ἄνθος ánthos kasi kule en κυανός kyanós laso pimeja). ken la sina pilin e ni: kule Antokijano li laso pimeja. tan seme la lipu li kama loje kepeken ona? kule pi ijo Antokijano li ken ante e kule ona. kasi li lon ma pi telo utala la ona li loje. kasi li lon ma pi telo utala ala la ona li laso. telo utala li utala e uta sina. ken la pilin ona li nasa anu pona tawa sina. pilin utala lili li pona tawa moku. telo pi kili jelo li telo utala ni la kule li loje. ijo Antokijano li pona tawa kasi. ijo Antokijano li awen e kasi tan suno mute. ni la suno mute li lon lipu la ona li kama loje.

kasi mute en kili mute li kepeken e ijo kule tu wan ni. sina moku e kili jelo la sina sona e ni: ona li jelo tan kule Kaloteno. ona li laso la sina sona e ni: ona li laso tan kule Antokijano. lipu li loje la suno mute li lon a!

sike pi mun Satunu

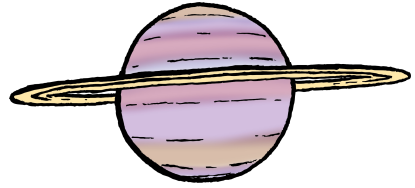
tan jan Satase

→ **sina sona e mun Satunu la**, sina sona e ni: mun Satunu li jo e sike suli. taso sike ni li seme? sike ni li kama tan seme? sona ni li wawa li musi mute. ni la, mi wile toki e sike pi mun Satunu.

taso nanpa wan la, mi toki e mun Satunu. mun pi tawa sike suno la, mun Satunu li suli nanpa tu. suli nanpa wan li mun Jupite. ona tu li kiwen ma ala li mun pi kon mama telo (H_2). ona tu li suli sama ni: sina ken lukin e ona kepeken lukin taso. kin la, ona tu li jo e mun lili mute. taso ona tu li ante suli tan ni: lukin la, mun Satunu li jo e sike.

sike ni li seme? ona li mun lili mute a! taso mun lili ni li kiwen ma ala. ona li telo kiwen lete. ona mute li lili sama moku suwi. ken la, sina ken moku e ona!

tan seme la, telo kiwen ni li pona moku? mun Satunu li majuna mute sama suno. taso sike ona li majuna sama ala. tenpo pini lili la, kulupu pi jan sona mun li pali e ilo mun Kasini (Cassini). kulupu li weka e ilo tan ma, li tawa e ona tawa mun Satunu. tenpo mute la, ilo Kasini li awen tawa sike

sitelen li tan jan Ke Tami

pi mun Satunu. ona li lukin pona e mun Satunu, e mun pi mun Satunu, e sike pi telo kiwen. suli la, ona li toki tawa kulupu e ijo lukin ale. kulupu li lukin e toki pi ilo Kasini. nasa la, ona li kama sona e ni: telo kiwen li jaki ala. ni la, telo kiwen li sin.

telo kiwen sin li kama tan seme? jan ala li sona. taso kulupu sona wan li pali e sona ken. kulupu ni li pali e mun Satunu nasa kepeken ilo sona wawa. kulupu li ken ante e nasa, li ken lukin e kama pi ilo sona. nasin ni la, ona li alasa e lon kepeken nasa. sona ken pi kulupu li ni: tenpo pini la mun suli tu pi mun Satunu li pakala tawa e ante. mun tu ni li telo kiwen. ona li pakala la, ona li kama telo kiwen lili mute.

ni la, sina kama sona pona e sike pi mun Satunu. ona li telo kiwen lili. ken la, ona li kama tan pakala suli mun lon tenpo pini. sona ni li wawa, taso ijo pi sona ala li lon kin. tenpo kama la, kulupu sona mute li awen kama sona e sike pi mun Satunu. **I**

o moku e kasi unu

tan jan Kasape
sitelen li tan jan Alonola

→ **kasi mute li unu**¹ · ken la sina moku e ona · taso ona li unu tan seme · kin² ona li pona seme e jan ·

tan seme la kasi li unu

kasi mute li pali e unu · a³ lon kasi la unu li ken pali e pali mute pona · mi toki e ona tu ·

kasi ali li moku e suno · suno li wawa e kasi ali · taso suno li wawa suli la kasi ni li kama pakala li ken ala pali mute e wawa ona · ni la kasi li pali e unu · unu ni li moku e suno mute li lili e wawa pi suno ni · ni la kasi li ken moku pona e suno lili ante li kama ala pakala ·

kin ken la kasi li unu e ona tawa ni : pipi en soweli li moku ala e ona · pipi li oko e kasi unu la ken la ona li isipin⁴ e ni : <mi moku e kasi ni la ona li moli e mi> · ni la pipi li moku ala e kasi ni · ni la kasi ni li awen wawa ·

tan seme la o moku e kasi unu

unu li wawa e kasi · taso jan a li moku e ona la seme li lon sijelo ona ·

kama⁵ la mi o toki e <sijelo lili pakala> · ona li lon ali · jan li pali e ona lon tempo ali · kin jan li moku e kon pimeja la sijelo lili pakala li kama lon ona · sijelo lili pakala li ike · a ona li pakala e sijelo jan · ona li pakala e selo jan e ilo ni⁶ : ona li pana e telo pi wawa jan tawa ali sijelo · ike suli ·

taso seme li ken pini e sijelo lili pakala ni · <sijelo lili pona> a li ken ni · kasi unu en kasi mute ante li jo e ona mute · ona li pini e sijelo lili pakala ni · ni la jan li moku e ona la sijelo ona li ken awen wawa lon tempo suli ·

ni la sina wile moku e kasi la o moku e ona unu mute · a ona li pona lon sijelo taso ala li pona lon oko kin ·

I

¹ unu li kule · ona li sama loje · selo sina li loje li kama lete la ona li kama unu ·

² kin la ³ tan ni: ⁴ pilin ona li toki ⁵ open ⁶ pilin

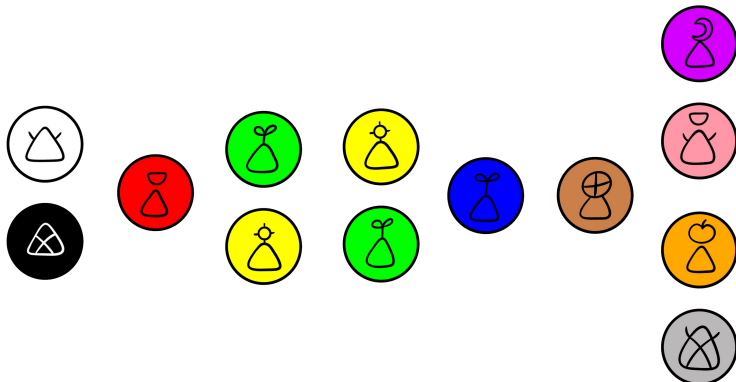
nasin kule pona

tan jan Alonola

→ **jan li wile toki e kule la** ona li kepeken e nimi seme? jan mute pi toki pona li kepeken e kule luka. toki ale en kulupu ale li jo e nasin kule ante. taso nasin ale ante la seme li sama? jan sona tu li toki e ni. toki ale li jo e kule tu ni: pimeja en walo. jan Ke (Kay) en jan Pelin (Berlin) li pali e nasin kule ni: open la toki li jo taso e pimeja e walo. ona li kama e loje. laso anu jelo la ona li kama e kule wan ni. kama la laso en jelo li lon. ni li kule ale pi toki pona: pimeja en walo en loje en jelo en laso. nasin kule ni li ken ike. taso mute la ona li pona li ken ike. jan Ke en jan Pelin la nasin kule pi toki pona

li nasa. nasin ona la open la peta (laso kasi) li lon – laso li lon ala. taso toki pona la laso li lon – jan li kepeken lili e nimi peta. ante la jan li kepeken e nimi kapesi lon tenpo suli. ni li pakala kin e nasin Ke Pelin. jan sona mute li toki e ni: nasin Ke Pelin li pakala li ike. nasin ona li kepeken e sona taso pi ma Elopa. jan li ken ala nanpa e kule. ona li nanpa e kule la ona li toki kin e ni: toki ni li wawa. toki ante li wawa lili. ni li ike. mi la ni ale li lon. nasin kule li ante mute. mi wile pana e sona ona tawa sina:

toki ale la lili la kule tu li lon. suli la kule luka luka tu li lon. toki Inli li kepeken e kule

luka luka wan. toki pona li kepeken e kule luka. lon la sina ken kepeken e nimi sin (kapesi) anu nimi tu (loje jelo). taso mi nanpa taso e kule ni: jan mute li kepeken e ona li toki e ni: ona li kule wawa li kule namako ala.

toki lili li kepeken kule tu taso. toki wan ni li toki Pasa. jan li kepeken ona lon ma Lipelija. kule tu ona li kule “ziza” tawa walo tawa jelo tawa loje li kule “hui” tawa pimeja tawa laso. toki pi kule tu la kule wan li kule seli anu kule suno. kule ante li kule lete.

toki Panpala li jo e kule tu wan. kule “dyema” li walo anu jelo. kule “blema” li loje anu kapesi. kule “fima” li laso anu pimeja. taso toki ante la kule li ken kama nasa li sama ala nasin pi toki pona.

toki Owawinpa (Ovahimba) la kule tu tu li lon. kule “zuzu” li laso pimeja anu loje pimeja. kule “vapa” li walo li ken jelo. kule “buru” li laso. kule “dambu” li loje li laso jelo. mi ken ala toki pona e kule ni kepeken ala sitelen. taso suli la kule ona li ante tan pimeja ona. ni li nasa tawa mi tan ni: toki pona la kule li kama walo li kama pimeja la ona li ante ala li awen kule sama. taso nimi kapesi li sama ni. loje jelo li kama pimeja la ona li kapesi.

taso toki seme li kepeken e kule luka luka tu? kule ni li seme? toki mute li kepeken e kule pi nanpa ni. kule luka luka wan li kule ni: pimeja, walo, loje, peta, jelo, laso sewi, loje jelo pimeja (kapesi), loje jelo (nalanja), loje walo, laso loje (unu), walo pimeja. toki Italiya en toki Losi la kule nanpa luka luka

tu li kule laso. ona li kepeken e nimi tu tawa kule laso: laso walo (toki Losi: голубой, goluboi) en laso pimeja (синий, sinii). toki Tuki en toki Mosijo la kule namako li kule loje. ona li kepeken e nimi tu tawa kule loje. toki Alan la kule namako li nasa a. ona li kepeken e nimi tu tawa kule laso kasi. ona li kule “glas” tawa kule kasi anu kule soweli li kule “uaine” tawa kule pali. tomo en lipu li laso kasi la ona li kule “uaine”. soweli en kasi li laso kasi la ona li kule “glas”.

pini la mi wile toki e kule laso. toki mute la nimi tu li lon: laso kasi en laso sewi. mi kepeken e nimi tu ni tan ni: toki mute la nimi kule li kama tan kule sewi li kama tan kule kasi. toki Posuka la kule laso sewi li jo e nimi ni: “niebieski”. ona li kama tan nimi pi ma sewi: “niebo”. toki Ekala (toki Ekala: euskara; toki Inli: Basque) li kepeken e nimi ni: “urdin”. ona li laso telo li tan nimi telo (“ur”). toki Wijje li sama toki pona. ona li jo e nimi laso (“xanh”). mute la ona li kepeken ala e nimi wan taso li kepeken e nimi tu anu nimi tu wan. laso sewi la ona li toki e ni: “xanh da trời” (laso pi selo sewi) en “xanh dương”, “xanh nước biển” (laso pi telo suli). laso kasi la ona li toki e ni: “xanh lá cây” (laso lipu)

sina la kule pi nanpa seme li lon? mi la kule luka pi toki pona li pona. taso kule kapesi li pona kin tawa mi. **I**

loje en laso li ken sama tawa mi

tan jan Siwa
sitelen li tan jan Ke Tami

→ **loje en laso** li kule sama anu seme? oko mi la, ken.

ijo pilin mute li lon insa oko. ona la, kulupu tu wan li lon. kulupu nanpa wan la, ijo li pilin e suno pi kule loje. kulupu nanpa tu la, ijo li pilin e suno pi kule laso kasi. kulupu nanpa tu wan la, ijo li pilin e suno pi kule sewi. kulupu ale li pali pona la, oko li ken pilin e kule ale. o lukin: suno jelo li kama la, kulupu loje en kulupu laso li pilin wawa e ni. kulupu pi kule sewi li pilin lili. pilin ni ale li kama wan lon insa lawa, li kama pilin pi kule jelo.

oko mi la, kulupu nanpa tu li nasa lili. ona li pilin e kule laso kasi, taso ona li pilin lili e kule loje kin. ni la, kule loje en kule laso li ken sama lon lawa mi. tenpo mute la, ni li ike ala. mi o toki e tenpo tu wan ni: mi pilin e nasa pi oko mi.

poki telo pi jan lili

mi jo e jan lili pi tenpo sike tu wan. open pi tenpo lape la, ona li wile moku e telo walo. mi o pana e telo lon insa poki, o pana tawa jan lili. poki tu li lon. nanpa wan li kule laso sewi. nanpa tu li kule ni: laso sewi en loje lili li kama wan. jan lili li olin e poki nanpa tu. taso, mi la, poki tu li kule sama. pona la, sitelen soweli li lon poki. mi lukin e soweli la, mi ken sona e poki wile.

kasi mun

sina sona ala sona e kasi ni: kasi li jo e lipu laso e lipu pi loje wawa kin. kasi ni li pona lukin. ma Elopa la, jan li esun e ona lon tenpo lete. ni li kasi mun, tan ni: lukin la, lipu ona li sama sitelen mun.

tenpo pini weka la, mi en jan olin li tawa ma Papuwa Nukini. ma ni la, kasi mun suli li lon. tenpo wan la, mi lon tomo tawa lon tenpo pi kama pimeja. jan olin li toki e ni: o lukin e kasi mun! pona lukin a! mi lukin. mi awen lukin. mi alasa lukin e lipu loje, taso mi ken ala. pimeja li kama la, lipu laso en lipu loje li kama sama tawa mi.

suno pi ilo lili

mi jo e ilo toki lili. ona li pali mute la, wawa ona li weka. ni la, ona li wile moku e wawa sin kepeken linja wawa. mi pana e linja wawa tawa ilo la, ilo li pana e suno lili. mi weka e linja wawa la, suno li weka kin.

tenpo wan la, jan olin mi li toki e ni: o pana e linja wawa tawa ilo mi. ilo sina li pini moku e wawa. mi toki e ni: sina sona e ni tan seme? ona li toki: suno ilo li laso. tenpo ni la, mi kama sona e ni: ilo li awen moku e wawa la, ona li pana e suno loje. ilo li pini moku la, suno li kama laso. ona li jo e kule tu a!

→ jan li lon.

kulupu li lukin e ona.

kulupu li toki

li kepeken e nimi ike wan.

nimi ike ni li toki e ni ale:

« kon awen sina li mije »

anu:

« kon awen sina li meli »

« ...open sina la kon sina li ni a.

moli sina la kon sina li sama.

kon awen sina la

ante li ken ala. »

toki pona la nimi ike wan ni¹ li lon ala.

ala li awen.

nimi pali taso.

ale li ante.

ni pi toki pona li sama ijo ale.

ijo ala li awen.

ale li pali taso.

telo li tawa.

kala li kala.

suno li seli.

kasi li suli.

ijo ale li ante.

jan li sama ijo ale.

jan ala li jo e *kon awen*.

jan ale li pali taso

li toki taso

li pilin taso.

tenpo ale la jan li pilin ante

li toki ante

li pali ante.

jan ale li ante.

sona len suli pi jan tonsi

tan jan Lim

¹ toki ante la, nimi ike ni li nimi “to be”, “être”, “sein”, “ser”...
sina wile sona e toki mi la, o kepeken ala e nimi ike ni!

jan tonsi li kama sona e ni.

sama telo la

ona li tawa.

a sama jan ale

la ona li ante.

tonsi li ike ala.

jan li toki

« mi tonsi »

la ona li tonsi.

tonsi li ni taso

li toki taso

li pali taso.

jan ale li ken ni.

ken la sina toki:

« kulupu li meli e mi. »

anu:

« li mije e mi. »

« ... taso mi pilin ni ala. »

toki ni li tonsi.

sina toki e ni la sina tonsi.

tonsi li pona tawa sina la,

o tonsi kin!

ken la tonsi li ante e lili.

ken la tonsi li wawa li suli.

ken la tonsi li pilin pona.

ken la ona li ike a.

ale la tonsi

li tawa taso.

sina ken open.

sina ken awen.

sina ken pilin.

— tonsi li telo. **I**

suno lili moli

tan jan Tumu

mama o lukin e suno
suno li lon sewi telo
lon pimeja kasi suli
mi o tawa suno lili

lili o awen lon mama
suno ni li moli wawa
o awen tan telo lupa
o awen tan ko monsuta

taso jan li kute ala
li wile awen e tawa
la ona li tawa anpa
tawa selo telo nasa

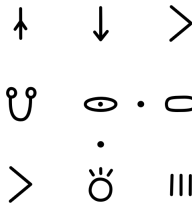
akesi li mu! a! a! a!
ale o lukin e ona!
sina kute pona ala
la sina lon nasin sama!

nasin sin pi selo toki

tan jan Ke Tami

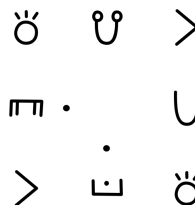
→ **sina lukin o**, sina ken sona e nasin musi
toki wan. mi en jan ante kin li kepeken ona
lon lipu tenpo. nimi ona li Leko Nimi. nimi
mute li lon la sina ken lukin pi nasin tu
e ona. nasin lukin nanpa wan la o lukin tan
poka wan tawa poka ante. nasin lukin
nanpa tu la o lukin tan sewi tawa anpa.
nimi li awen sama. taso toki tu li lon a! musi
pona.

nasin nanpa wan:
*nasin ni li musi lukin.
nimi li toki mute.*

nasin nanpa tu: *nasin
musi li ni lukin. toki
li nimi mute.*

taso mi kama alasa e namako lon nasin ni.
lupa li lon nasin la sina ken awen lukin
e toki kepeken nasin sama.

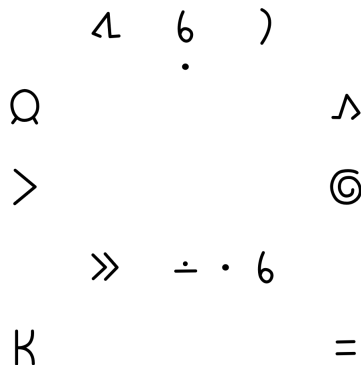
nasin nanpa wan: *toki
selo li selo. lupa
li insa toki.*

nasin nanpa tu: *toki
selo li musi. insa
li lupa toki.*

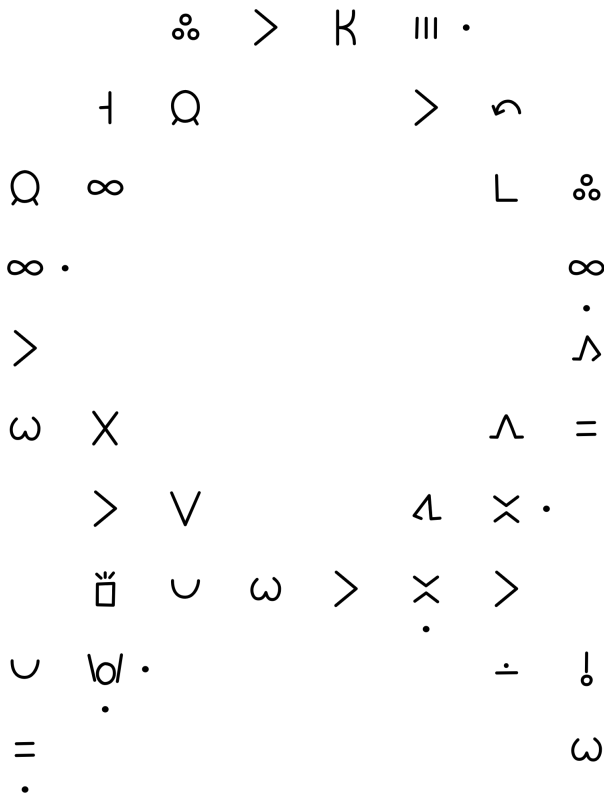
lupa wan li pakala ala e nasin. lupa tu kin
 li pakala ala e nasin. lupa mute la ken lukin
 li awen lon. ni li ken e nasin musi sin. lupa
 li ken pana e selo musi tawa toki. o lukin.
 toki ni li sama sitelen jan:

nasin nanpa wan: *tawa sina la jan
 kama li nasa e lon. sina ken sama.*

nasin nanpa tu: *jan li ken tawa e sina.
 lon la sina kama nasa sama.*

a, ni li lili ala lili? mi alasa e selo suli kin:

nasin nanpa wan: *kulupu
 li ken mute. taso jan li tan jan
 ale pi kulupu ale. ale li kama
 wile ala awen sama li suli
 tawa ante. sona pona wile
 li ante li pona wawa. lon
 o sama wile.*

nasin nanpa tu: *jan ale li wile
 pona sama. taso ale ala
 li sona wawa. kulupu jan suli
 pona li wile ken li mute
 li tawa ante. tan pi awen
 ante li lon kulupu ale. kama
 sama o wile.*

jan kasi pi ma Sonko

ante toki
tan **jan Asilu**

→ **tenpo weka la** jan kasi li lon ma Sonko. soweli¹ ona li weka tan tomo lon tenpo wan la jan mute pi tomo poka li kama li toki : ni li ike mute la mi mute li pilin ike. jan kasi li toki : ken.

suno kama la soweli ona en soweli sama mute pi ma kasi li kama sin tawa tomo. jan pi tomo poka li kama sin li toki : pona a. ni li pona mute a. jan kasi li toki : ken.

suno kama la mije lili pi jan kasi li pali e ni : ona li pona e soweli sin. taso ona li ni la ona li tawa anpa tan soweli. ike la noka ona li pakala.

ijo sin pona

tan jan Lapate

ni li sama toki musi pi
jan Lin Inin (1655–1730)

jan pi tomo poka li kama sin li toki : ike mute a. jan kasi li toki : ken.

suno kama la jan li kama tan jan lawa li toki e ni : wile anu wile ala la mije pi sijelo pona o lon kulupu pi jan utala. taso mije pi jan kasi li jan pi noka pakala la jan lawa li wile ala e ona. ni la jan kama li tawa. jan pi tomo poka li kama sin li toki : ni li pona mute a. jan kasi li toki : ken.

toki ni li pana e sona ni : ijo li kama lon la ijo sin ante li kama lon tan ona. ijo ale li sama ni. ni li linluwi² ike pi pini ala a. ni la jan li ken ala sona e ni : tenpo kama la seme li kama lon tan ijo. jan li ken ala toki e pona anu ike lon ijo kama tan ni : pona anu ike li ken kama tan pona tan ike. sona ni li ken pilin pona e jan pi pilin ike. **I**

¹ tawa en utala la jan li kepeken soweli ni

² ijo mute li linluwi la ijo pini li tan pi ijo lon. ijo lon li tan pi ijo kama. ijo ale linluwi li sama ni.

sina en mi li kama weka la anpa pilin en telo oko li lon. sike suno ale la, weka li awen.

taso suno ni la lipu li kama!
toki lili pi lipu wan tan sina—

tenpo mute la mi open e suno lon tomo mi, li lukin e lipu li kute sin e toki olin sina.

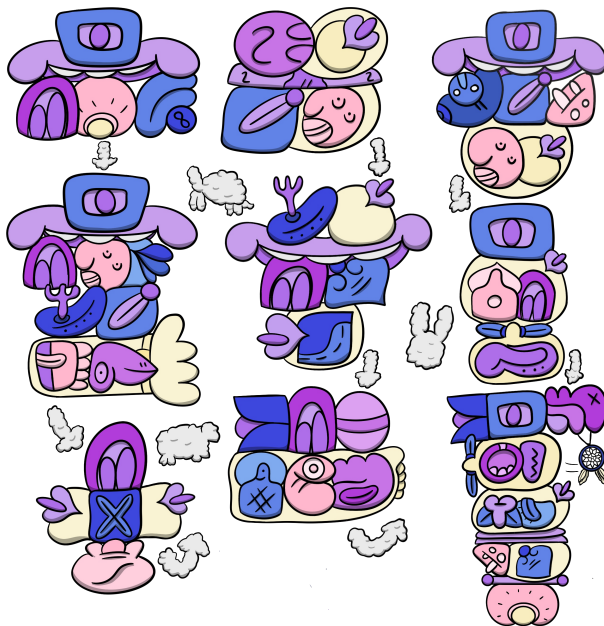
seme li mi

tan jan Alonola

= mi la sina pilin nasa
 mi la sina ken tawa
 ma ale kepeken luka waso
 sina lon ala lon sijelo?

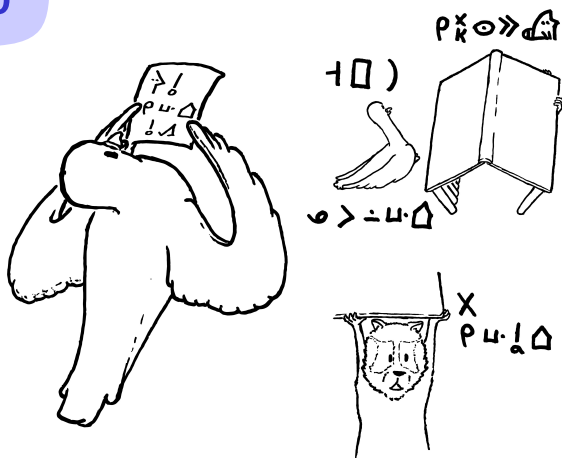
seme li lon? ale li ken!
 ma lon la sina awen lon len
 taso sina uta e jan lukin pona
 anu monsuta li alasa e ona

mi la ijo ale ni li ken lon
 mi lon lawa sina sama kon
 taso mi weka sama ona kin
 lon pini lape; ni li awen: pilin

kijetesantakalu o

tan jan Ke Tami

ISSN 2752-4639

977 2752 463 00 6

ö **Hello!** You're looking at lipu tenpo, a magazine written in Toki Pona. Maybe you're new and want to know more about this language. Great! This page hopes to answer some of your questions.

What is Toki Pona?

Toki Pona is an elegant minimal language. It was created by the Canadian linguist Sonja Lang in 2001. It has only got 14 letters and about 130 words.

Why would I learn Toki Pona?

Despite how tiny the language is, it is still possible to describe any concept with it. This might fascinate you. Maybe you just want to take a break from the complex world we live in. Or perhaps you just want to talk to your friends without others knowing what you're saying.

How can I learn Toki Pona, and where can I use it?

There is the official book: Toki Pona: The Language of Good by Sonja Lang. It teaches how to use Toki Pona. Sonja made a Toki Pona Dictionary too. There are also several free online courses. You can find Toki Pona groups and learning resources on tokipona.org, the official website, as well as on our own website: liputenpo.org. **I**

Do you want to contribute?
That's great! You can join us on liputenpo.org. We communicate in a Discord server.

sina wile pali tawa lipu tenpo la
o tawa lipu liputenpo.org · lon
ona la sina ken tawa ma mi · jan
pali li toki lon ona · sina kama
lon kulupu la ni li pona a ·

All text and images in this document are licenced under a **CC BY-SA 4.0** licence, unless indicated otherwise.

sina wile pana anu ante e ijo pi
lipu ni la o lon nasin · nimi nasin
li lon poka pi ijo ni la o lon ona ·
tawa ijo ali ante pi lipu ni la
o lon nasin **CC BY-SA 4.0** ·